

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Komunikacja alternatywna i wspomagająca [ćwiczenia], PG_00150017						
Kierunek studiów	Pedagogika specjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	4	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	8	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Joanna Doroszuk				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Poznanie stosowanych rodzajów znaków graficznych, manualnych oraz przestrzenno dotykowych oraz strategii ich wprowadzania. Zapoznanie z podstawowymi strategiami pracy z dziećmi niemówiącymi. Przybliżenie metod pracy z dziećmi niemówiącymi, w tym poznanie metody czytania uczestniczącego. Uwrażliwienie na indywidualne potrzeby użytkownika AAC. Nauka obsługi urządzeń elektronicznych wspomagających proces komunikacji. Tworzenie pomocy do komunikacji.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDSPECJ5_U05] potrafi posługiwać się w pogłębionym zakresie wiedzą psychologiczną w rozwiązywaniu problemów pedagogicznych, rozpoznaje różne przejawy zaburzeń psychicznych, korzysta z diagnozy psychologicznej dla potrzeb nauczania, wychowania i rehabilitacji	jest gotowy w pogłębionym zakresie do podejmowania działań na rzecz autonomii i podmiotowości osoby niepełnosprawnej - rozumie zależność pomiędzy sprawczością komunikacyjną osoby z trudnościami w komunikowaniu, a jej możliwością decydowania o sobie.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PEDSPECJ5_U04] potrafi dostosować działania do deficytów rozwojowych człowieka, na podstawie wiedzy o zaburzeniach rozwojowych człowieka potrafi opracować zadania edukacyjne i rehabilitacyjne dla osoby niepełnosprawnej i jej środowiska	Student opracowuje indywidualny projekt wsparcia rozwoju kompetencji komunikacyjnych na podstawie opisu osoby niemówiącej, opisuje, określa szanse i zagrożenia związane z wprowadzeniem danej metody komunikacji alternatywnej i wspomagającej.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU5] realizacja zadania problemowego
	[PEDSPECJ5_W11] zna i rozumie w pogłębiony sposób procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz komunikacji alternatywnej, ich prawidłowości i zakłóceń, w tym komunikowania się z osobami z różnego rodzaju niepełnosprawnościami;	zna i rozumie w pogłębiony sposób procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz komunikacji alternatywnej, ich prawidłowości i zakłóceń, w tym komunikowania się z osobami z różnego rodzaju niepełnosprawnościami;	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[PEDSPECJ5_U14] inspiruje i motywuje do pozytywnej aktywności, wspiera samodzielność działań, animuje prace nad własnym rozwojem w aspekcie uczenia się przez całe życie oraz rozwojem uczestników procesów pedagogicznych, a przede wszystkich osób niepełnosprawnych	Student opracowuje i opisuje strategię działań wspierających sprawcze działania użytkowników alternatywnych i wspomagających metod komunikacji	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
[PEDSPECJ5_W12] zna i rozumie sposoby identyfikowania, diagnozowania oraz dokumentowania (z wykorzystaniem narzędzi służących do przetwarzania informacji) specjalnych potrzeb osób niepełnosprawnych;	zna i rozumie sposoby identyfikowania, diagnozowania oraz dokumentowania specjalnych potrzeb osób z niepełnosprawnością w obszarze rozwoju kompetencji komunikacyjnych oraz wykorzystania alternatywnych i wspomagających metod komunikacji	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW5] realizacja zadania problemowego	
Treści przedmiotu	<p>Specyfika wsparcia rozwoju kompetencji komunikacyjnych u dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu Budowanie wspólnego pola uwagi z dzieckiem - motywowanie do komunikacji, budowanie intencji komunikacyjnej Zamiana kontekstowo niepoprawnych zachowań na zachowania społecznie akceptowalne, poprzez wykorzystanie narzędzi do komunikacji. Przeprowadzenie diagnozy komunikacyjnej. Metody i strategie pracy z osobą niemówiącą: strategia przyjmowania inicjatyw, strategia znaku uprzedzającego, strategia człowieka źródłem zaspokojenia potrzeb, strategia wyboru, strategia działania naprzemiennego, strategia start stop. Wprowadzanie i korzystanie ze znaków graficznych, manualnych i przestrzennie dotykowych. Wykorzystywanie i tworzenie tablic, plansz i książek do komunikacji. Indywidualne kryteria rodzaju wsparcia. Czytanie uczestniczące. Zabawy wspierające rozwój kompetencji komunikacyjnych wykorzystujące alternatywne metody komunikacji. PECS jako metoda całościowa. Prezentacja i możliwe zastosowanie urządzeń elektronicznych zwiększających niezależność osób niemówiących.</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	aktywność na zajęciach	50.0%	40.0%
	przygotowanie pracy zaliczeniowej	60.0%	60.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Grycman M., Smyczek A. (red.): Wiem czego chcę. Doświadczenia polskich terapeutów i użytkowników wspomaga-gających sposobów porozumiewania się, Stowarzyszenie Mówić bez Słów, Kraków 2004;Tetzchner S., Martinsen H.: Wprowadzenie do wspomagających i alternatywnych sposobów porozumiewania się. Nauka znaków oraz używaniapomocy komunikacyjnych przez dzieci, młodzież i dorosłych z zaburzeniami rozwojowymi, Stowarzyszenie na Rzecz PropagowaniaWspomagających Sposobów Porozumiewania się MÓWIĆ BEZ SŁÓW, Warszawa 2002Grycman. M. Porozumiewanie się z dziećmi ze złożonymi zaburzeniami komunikacji. Poradnik nie tylko dla rodziców, 2014Grycman M.: Sprawdź jak się porozumiewam, Ocena efektywności porozumiewania się dzieci niemówiących wraz z propozycjami strategiiiterapeutycznych, Stowarzyszenie Rehabilitacyjne Centrum Rozwoju Porozumiewania się, Kraków 2009;Pilch A., Przebinda E. (red): Gestem, obrazem, słowem. Materiały z III konferencji - Wspomagające sposoby porozu-miewania się, Stowarzyszenia Rzecz Propagowania Wspomagających Sposobów Porozumiewania się MÓWIĆ BEZ SŁÓW, Kraków 2005.
	Uzupełniająca lista lektur	Kaczmarek B.: Makaton alternatywny i wzmocniony sposób porozumiewania się [W:] Rewalidacja, nr 1(13), Centrum Metodyczne PomocyPsychologiczno Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, Warszawa 2003;Książek M.: Dziecko głuchoniewidome od urodzenia. Rozwijanie umiejętności komunikowania się. Wykorzystanie metod komunikacji wspomagającej alternatywnej, Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym, Warszawa 2003;Piszczyk M.: Metody komunikacji alternatywnej i wspomagającej w edukacji dzieci głębiej upośledzonych i autystycznych, Rewalidacja 28/2000;
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	nie dotyczy	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.